

Bilaga till revisionsberättelsen 2010

Revisorernas redogörelse för år 2010

Revisorernas uppdrag

Kommunrevisionen arbetar på uppdrag av kommunfullmäktige och har enligt kommunallagen till uppgift att, i den omfattning som följer av god revisionsred, granska styrelsens och nämndernas verksamhet samt pröva om deras verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisorerna ska också granska om kommunens räkenskaper är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

I granskningsuppdraget ingår även att granska och bedöma hur väl fullmäktiges fastställda mål av betydelse för god ekonomisk hushållning uppnås. Denna bedömning sker utifrån de finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska fastställa.

I denna redogörelse redovisas översiktligt den granskningsverksamhet som bedrivits under verksamhetsåret 2010

Granskningsarbetets former

I vårt löpande granskningsarbete har vi följt verksamheten genom läsning av samtliga nämnders och styrelsens protokoll och handlingar. Vi har inom revisionen delat upp arbetet att följa kommunens nämnder och styrelsen. Vi har också under året träffat företrädare för olika verksamheter för diskussioner. Vi har också genomfört studiebesök i kommunala verksamheter.

En grundläggande förutsättning i beslutsfattandet i kommunen är att *varje nämnd/styrelse och dess enskilda ledamöter* var för sig har lika ansvar för den verksamhet som bedrivs dels på uppdrag av kommunfullmäktige utifrån fastställd budget, dels i enlighet med den lagstiftning som gäller för respektive nämnds ansvarsområde. Vi har under 2010 träffat kommunens samtliga nämnder. Utgångspunkten i de diskussioner vi fört med nämnderna är en granskning som genomförts kring nämndernas beredningsarbete och protokoll.

Revisorernas syn på kommunens ekonomi

Kommunen redovisar ett positivt resultat uppgående till 65 mkr. Kommunen lever därmed upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.

Den ekonomiska utvecklingen i Mora kommun har varit fortsatt god. Av resultatet på 65 mkr står dock ett tillfälligt konjunkturstöd från staten för ca 20 mkr. Noterbart är att kommunens nettokostnadsandel av skatteintäkter och statsbidrag är 94 %. Målsättningen var att uppnå 97 %. Det innebär att kommunen med god marginal uppnått detta mål.

På grund av det ekonomiska resultatet 2010 har 20 mkr kunnat reserveras för pensioner. Vi ser det som en mycket viktig strategi för kommunen att man fortsättningsvis har ett resultat som gör det möjligt att reservera pensionsmedel i nödvändig omfattning för att möta framtida pensionskostnader.

Ett viktigt mått på framgång är nämndernas och styrelsens förmåga att hålla den av fullmäktige fastställda budgeten. Under 2010 konstaterar vi att nämnderna på ett mycket positivt sätt har lyckats att hålla den av fullmäktige fastställda budgeten. De mindre avvikelser som redovisas har relevanta förklaringar.

Vi anser sammantaget att kommunstyrelsen på ett kraftfullt sätt har styrt och hantelat kommunens ekonomi under 2010.

De gemensamma nämnderna

Mora, Orsa och Älvdalens kommuner har inrättat fem gemensamma nämnder. Mora kommun är värdkommun för tre av dessa, Sociala myndighetsnämnden i Mora, Gymnasienämnden i Mora samt Servicenämnden i Mora. Att vara värdkommun innebär att nämnden ingår i värdkommunen ordinarie nämndsorganisation. Värdkommunens system och rutiner för arbetet med mål, budget och redovisning gäller även dessa nämnder. Vi har under året tillsammans med revisorerna i de övriga kommunerna följt utvecklingen i dessa gemensamma nämnder.

Älvdalen kommun är värdkommun för Servicenämnden i Älvdalen. Den nämnden ansvarar för lönehantering och kundfakturering för de tre kommunerna. Vi bedömer att verksamheten har utvecklats på ett ändamålsenligt sätt i enlighet med fastställt samverkansavtal och reglemente.

När det gäller Sociala myndighetsnämnden i Mora samt Gymnasienämnden i Mora kan vi efter genomförd granskning konstatera även dessa har utvecklat sin verksamhet i enlighet med fastställda samverkans avtal och i enlighet med fastställda reglementen. Gymnasienämnden kommer att ta över gymnasieverksamheten i de tre kommunerna vid halvårsskiftet 2011. Den verksamhet som bedrivits i nämnden 2010 har till största delen handlat om förberedelsearbete inför övertagandet 2011. Revisorerna kommer särskilt att följa utvecklingen i Gymnasienämnden under 2011.

Vi har särskilt granskat servicenämnden i Mora under 2010. Orsaken till vår granskning var att nämndens verksamhet drabbades av driftstörningar som på ett påtagligt sätt påverkade IT-driften i samtliga tre kommunerna. Granskningen visade att den gemensamma servicenämnden under större delen av 2010 uppvisade stora brister i styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Verksamheten har inte uppnått de målsättningar som fastställts i samverkansavtalet och i nämndens reglemente. De problem som uppstått under 2010 har inte hanterats av nämnden förrän i

november 2010. Anmärkningsvärt är att nämnden, i formell mening, inte har haft ett sammanträde förrän den 17 november 2010.

Vi har översänt vår granskningsrapport till nämnden och vi har även fått svar från nämnden. Svaret visar att nämnden har tagit vår granskning på allvar. Nämnden har tagit ställning till ett åtgärdsprogram som syftar till att avhjälpa de brister som påvisats. Vi har dock ännu inte kunnat se effekterna av dessa åtgärder. Revisorerna kommer att följa utvecklingen noggrant under 2011.

Revisorerna **riktar anmärkning mot Servicenämnden i Mora** för bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll. Som grund för vårt ställningstagande hänvisar vi till den genomförda revisionsgranskningen som lämnats till nämnden och respektive kommunstyrelse.

Vi riktar också kritik mot kommunstyrelsen för bristande uppsikt över nämndens verksamhet. Syftet med kommunstyrelsens uppsikt är att styrelsen skall kunna agera då man upptäcker att verksamheterna inte bedrivs på det sätt och uppnår de målsättningar som fullmäktige fastställt. Vi kan inte se att kommunstyrelsen på ett aktivt sätt har följt utvecklingen i servicenämnden i Mora.

Dessutom har Mora kommun tillsammans med Landstingen inrättat en gemensam nämnd, Nämnden för kostsamverkan. Landstinget är värd för nämnden och den ingår därmed i landstingets politiska organisation. Syftet med den gemensamma nämnden är samverkan mellan kommunen och landstinget kring köksfunktionen i lasaretsköket i Mora. Köket skall leverera mat till socialförvaltningen.

Vi har i samverkan med landstingets revisorer följt verksamheten och utvecklingen i denna nämnd. Vi konstaterar att den har bedrivit sin verksamhet i enlighet med fastställt samverkansavtal och fastställt reglemente.

Revisorernas syn på kommunens planering och styrning

Revisorerna har följt utvecklingen av kommunens arbete med målverktyget MORA PLUS IT under ett flertal år. Vi konstaterar efter våra granskningar under 2010 att användningen av systemet inte har utvecklats inom kommunen på ett tillfredställande sätt. Målsättningen med verktyget var att det skall vara ett hjälpmedel för både de förtroendevalda och förvaltningen att kunna styra och följa upp de politiska målsättningar som gäller för Mora kommun.

Vi konstaterade vid våra träffar med kommunens nämnder under hösten 2010 att man till stor del inte upplevde att systemet var användarvänligt och utformat så att det utgör det uppföljningsverktyg det avses vara. Vidare skall systemet utgöra grunden för återrapportering i delårsrapport och årsredovisningar med utgångspunkt från fastställda målsättningar och åtaganden. Vi kan konstatera att denna koppling saknas i stor omfattning i årsredovisningen 2010.

Vår uppfattning är att Mora kommun måste klargöra om man skall fortsätta att arbeta med nuvarande uppföljningsverktyg eller om man skall avveckla det och hitta andra arbetssätt och tekniker som klarar hanteringen av de politiskt fastställda målsättningarna på ett ändamålsenligt sätt.

I den granskning som genomfördes av nämndernas berednings och protokollsrutiner framkom brister i tekniska nämndens redovisningar av ekonomi och verksamhetsfrågor. Detta diskuterades även då vi träffade nämnden och dess ledamöter under hösten 2010. Det saknas en regelbunden och strukturerad ekonomisk uppföljning vid nämndssammanträdena. Vår uppfattning är att det är av stor vikt för nämndens an-

svarstagande att nämnden får en systematisk uppföljning av hög kvalitet av både nämndens ekonomi och verksamhet. Vi riktar därför kritik mot tekniska nämnden för bristande uppföljning och rapportering av nämndens ekonomi under 2010. Nämnden bör fastställa arbetssätt och rutiner som innebär att uppföljningar sker på ett ändamålsenligt sätt.

De kommunala bolagen

Vi har som lekmannarevisorer granskat verksamheterna i de tre helägda kommunala bolagen, Morastrand AB, Moraparken AB samt Moravatten AB. Vi har dessutom genom en lekmannarevisor från Mora kommun granskat verksamheten i det av Mora, Orsa och Älvdalen delägda bolaget Nodava AB. Vi konstaterar att verksamheterna bedrivs i stort på ett ändamålsenligt sätt. I Morastrand AB har vi lämnat synpunkter dels på bolagets interna kontroll vad avser finanshantering och dels bolagets arbete med kvalitetsfrågor avseende kund/hyresgästkontakter. I bifogade utlåtanden och granskningsrapport framgår våra synpunkter kring bolagen och dess verksamheter. Vi konstaterar att kommunstyrelsen under 2010 har initierat en diskussion kring Morastrands finanshantering. Det är positivt. Vi vill ändå påpeka att kommunstyrelsen på ett aktivare sätt med stöd av kommunallagens regler kring sin uppsiktsplikt måste utveckla sin ägarstyrning. Kommunstyrelsen måste följa bolagens verksamheter så att man har möjlighet att reagera då det uppstår problem eller avvikelser från fastställda målsättningar.

Årets granskningsverksamhet

Under året har fördjupade granskningar genomförts inom följande områden:

- Granskning av årsredovisningen
- Granskning av delårsrapporten
- Granskning beredningsrutiner och protokoll
- Granskning av Morastrands arbete med kundkontakter
- Granskning av gemensamma servicenämnden i Mora

I dessa rapporter har vi redovisat områden som vi anser behöver utvecklas/förbättras. Rapporterna har skickats till berörda nämnder/styrelsen. I övrigt har revisorernas löpande granskningsarbete dokumenterats i revisorernas anteckningar.

Vi har också som lekmannarevisorer granskat de kommunala bolagen. Lekmannarevisorernas utlåtande biläggs denna redogörelse

Samtliga granskningsrapporter biläggs. Dessutom finns de tillgängliga på kommunens webbsida **www.mora.se**